

EU PALČIĆ

MAGAZINČIĆ O EU

NOVEMBAR/STUDENI 2025.

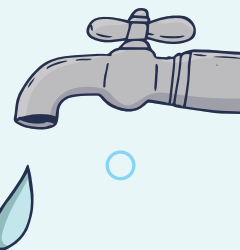
BROJ 16

ISSN 22371638

DRAGE EU PALČICE, DRAGI EU PALČIĆI,

IZDAVAČ:

DIREKCIJA ZA EVROPSKE
INTEGRACIJE

ĐOKE MAZALIĆA 5
71000 SARAJEVO
www.dei.gov.ba
+387 33 255 011

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNIKA IZDANJA DIREKCIJE:

Elvira Habota

UREDNIČKI KOLEGIJ:

Lana Babić
Suzana Mijatović
Davor Dujmović

DIZAJN I DTP:

TRIPTIH d.o.o.

ŠTAMPA:

Grafomark

ČASOPIS EU PALČIĆ JE BESPLATAN.

UKOLIKO STE PLATILI SVOJ
PRIMJERAK OBAVIJESTITE
NAS NA TELEFONSKI BROJ
IZDAVAČA ILI MAIL
suzana.mijatovic@dei.gov.ba.

VRIJEME JE ZA UČENJE I STICANJE NOVIH ZNANJA!
U NOVOM BROJU PALČIĆA PROČITAJTE I NAUČITE PUNO
NOVIH INFORMACIJA O EVROPSKOJ UNIJI.

U 2025. ĆEMO UPOZNATI **POLJSKU** I **DANSKU**, DVIJE
DRŽAVE KOJE OVE GODINE PREDSEDavaju EVROPSKOM
UNIJO. ČITAJTE ZAŠTO SE POLJACI PONOSE SVOJOM
DUGOM HISTORIJO I ZAŠTO SE DANC I UBRAJAJU MEĐU
NAJSRETNIE LJUDE NA SVIJETU.

OVA GODINA SE, TAKOĐE, OBIJEŽAVA I KAO **EVROPSKA
GODINA OBRAZOVANJA ZA DIGITALNO
GRADANSTVO**, A MI ĆEMO VAM OTKRITI ZAŠTO JE VAŽNO
DA UČIMO, POVEŽEMO SE I NAPREĐUJEMO ZAJEDNO.

U 16. BROJU „EU PALČIĆA“ PIŠEMO I KAKO SVE DRŽAVE
ČLANICE EVROPSKE UNIJE OBIJEŽAVAJU **SVJETSKI DAN
VODA, 22. MART**, I PODSJEĆAMO NA VAŽNOST OČUVANJA
IZVORIŠTA PITKIH VODA KOJA PREDSTAVLJAJU ISTINSKO
PRIRODNO BOGATSTVO BOSNE I HERCEGOVINE.

I OVOGODIŠNJI NAGRADNI ZADATAK, KOJI SMO
PRIPREMILI ZA VAS, ODNOSI SE NA DOMAĆE RIJEKE I
JEZERA. **OD VAS OČEKUJEMO DA NACRTATE
BOSANSKOHERCEGOVAČKU RIJEKU ILI JEZERO** I DA
NAM POŠALJETE SVOJE CRTEŽE. PET NAJBOLJIH UMJETNICA
I UMJETNIKA ĆEMO NAGRADITI POKLONIMA
IZNENAĐENJA.

OBAVEZNO PROČITAJTE TEKST O **ZAŠTIĆENIM
PODRUČJIMA PRIRODE U BOSNI I HERCEGOVINI** I U
EVROPSKOJ UNIJI I POTRUDITE SE DA NEKA OD NJIH I
POSJETITE. ZAPAMTITE INFORMACIJE KOJE VAM MOGU
BITI OD KORISTI KADA BUDETE PUTOVALI U NEKU OD
DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE I NAUČITE ŠTA JE
ZNAKOVNI JEZIK.

ZABAVLJAJTE SE UZ **IGRICU**
KOJU NISMO ZABORAVILI I
UŽIVAJTE U ČITANJU
16. BROJA „EU PALČIĆA“.

EUROPSKA UNIJA U BROJKAMA I SLOVIMA

ΕΥΡΩΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

U EUROPSKOJ UNIJI
SU U UPORABI

3 PISMA:

LATINICA,
ĆIRILICA I
GRČKI ALFABET

ΕΥΡΩΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKA UNIJA IMA

27 DRŽAVA
ČLANICA

EUROPSKU UNIJU
OSNOVALO JE

6 DRŽAVA

NA ZASTAVI
EUROPSKE UNIJE
NALAZI SE

12
ZLATNIH
ZVIJEZDA

Živjo! Hi!
Sveiki! Bok! Ola!

U EUROPSKOJ UNIJI
SE RAVOPRAVNO KORISTE

24 JEZIKA

Szia!
Ahoj! Buongiorno!
Bonjour!

DAN EUROPE SE SLAVI

9. SVIBNJA

20

DRŽAVA ČLANICA
EUROPSKE UNIJE
PLAĆA SE
EURIMA

ПОЉСКА

ПОЉСКА ЈЕ СРЕДЊОЕВРОПСКА ДРЖАВА СА ВИШЕ ОД 36,6 МИЛИОНА СТАНОВНИКА КОЈИ ГОВОРЕ ПОЉСКИ ЈЕЗИК. ГЛАВНИ ГРАД ВАРШАВА ПОДИГНУТ ЈЕ УЗ ОБАЛЕ РИЈЕKE ВИСЛЕ, А ПОЗНАТ ЈЕ, ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ, ПО СТАРОМ ГРАДУ КОЈИ ДАТИРА ИЗ 13. ВИЈЕКА И НАЛАЗИ СЕ НА ПОПИСУ СВЈЕТСКЕ БАШТИНЕ УНЕСКО-А.

ПОЉАЦИ СЕ ПОНОСЕ СВОЈОМ ДУГОМ ИСТОРИЈОМ И КУЛТУРНИМ БЛАГОМ. ЈЕДАН ОД НАЈСТАРИЈИХ ПОЉСКИХ ГРАДОВА ЈЕ **КРАКОВ**, ЧИЈИ ЈЕ ГЛАВНИ ТРГ **НАЈВЕЋИ СРЕДЊОВЈЕКОВНИ ТРГ У ЕВРОПИ**. У КРАКОВУ СЕ НАЛАЗИ И ЈЕДАН ОД НАЈСТАРИЈИХ ЕВРОПСКИХ **УНИВЕРЗИТЕТА**, НА КОЈЕМ ДАНАС СТУДИРАЈУ МЛАДИ ЉУДИ ИЗ ЦИЈЕЛОГ СВИЈЕТА.

ПОЉАЦИ СПАДАЈУ МЕЂУ **НАЈОБРАЗОВАНИЈЕ ЕВРОПЉАНЕ** ЈЕР 90 ОДСТО СТАНОВНИКА ИМА ЗАВРШЕНУ СРЕДЊУ ШКОЛУ.

У ПОЉСКОЈ СЕ ПЛАЋА **ЗЛОТИМА**, АЛИ ВЕЋ ТРАЈУ ПРИПРЕМЕ ЗА УВОЂЕЊЕ ЕВРА КАО СЛУЖБЕНЕ ВАЛУТЕ.

НА СЈЕВЕРУ ЗЕМЉЕ НАЛАЗИ СЕ **БАЛТИЧКО МОРЕ**, А НА ЈУГУ **ПЛАНИНСКИ ЛАНАЦ ТАТРЕ**. У ПОЉСКОЈ СУ ОЧУВАНЕ НЕКЕ ОД НАЈСТАРИЈИХ ШУМА У ЕВРОПИ, КОЈЕ СУ ДОМ РИЈЕТКОЈ ВРСТИ **ЕВРОПСКИХ БИЗОНА**.

ЧУВЕНИ КОМПОЗИТОР **ФРЕДЕРИК ШОПЕН** ЈЕ РОЂЕН У ПОЉСКОЈ, КАО И 17 ДОБИТНИКА ПРЕСТИЖНЕ НОБЕЛОВЕ НАГРАДЕ.

ПОЉАЦИ ОД СПОРТОВА НАЈВИШЕ ВОЛЕ ФУДБАЛ, А ЊИХОВА НАЈВЕЋА ФУДБАЛСКА ЗВИЈЕЗДА ЈЕ **РОБЕРТ ЛЕВАНДОВСКИ**. ТАКОЂЕ СУ ПОНОСНИ НА СКАКАЧА **АДАМА МАЛИША**, ВОЗАЧА ФОРМУЛЕ 1 **РОБЕРТА КУБИЦУ** И ТЕНИСЕРКУ **АГЊЕШКУ РАДВАЊСКУ**.

У ПОЉСКОЈ ЈЕ НАЈЧЕШЋЕ ИМЕ ЗА ПСА „БУРЕК“.

PREDSTEDANJE EUROPSKOM UNIJOM

DANSKA

KRALJEVINA DANSKA SE NALAZI NA SJEVERU EUROPE I NAJMANJA JE OD SVIH DRŽAVA SKANDINAVIJE. IMA BLIZU ŠEST MILIJUNA STANOVNIKA, KOJI GOVORE DANSKI JEZIK I PLAĆAJU DANSKIM KRUNAMA.

DANSKA SE SASTOJI OD VIŠE OD **400 OTOKA**, UGLAVNOM JE **NIZINSKA ZEMLJA** U KOJOJ SKORO DA NEMA TOČKE VIŠE OD 200 METARA NADMORSKE VISINE. IZLAZI NA **BALTIČKO I SJEVERNO MORE**.

U GLAVNOM GRADU **KOPENHAGENU** NALAZI SE JEDAN OD **NAJSTARIJIH ZOOLOŠKIH VRTOVA U EUROPI**, KOJI JE OTVOREN DAVNE 1859. GODINE, I DRUGI NAJSTARIJI ZABAVNI PARK NA SVIJETU - **TIVOLI**.

KADA JE DANSKI STOLAR OLE KIRK CHRISTIANSEN 1932. GODINE NAPRAVIO PRVE **LEGO KOCKE**, I TO NAKON ŠTO SU MU DJECA ZAPALILA RADIONU, NIJE NI SLUTIO DA ĆE NJEGOV IZUM POSTATI JEDNA OD NAJOMILJENIJIH DJEČIJIH ZABAVA NA SVIJETU. DANAS U DANSKOJ POSTOJI TEMATSKI PARK U KOJEM JE IZGRAĐEN CIJELI GRAD OD LEGO KOCKICA, NAZVAN **LEGOLAND**, A VLASNIK KOMPANIJE LEGO JE NAJBOGATIJ I DANAC.

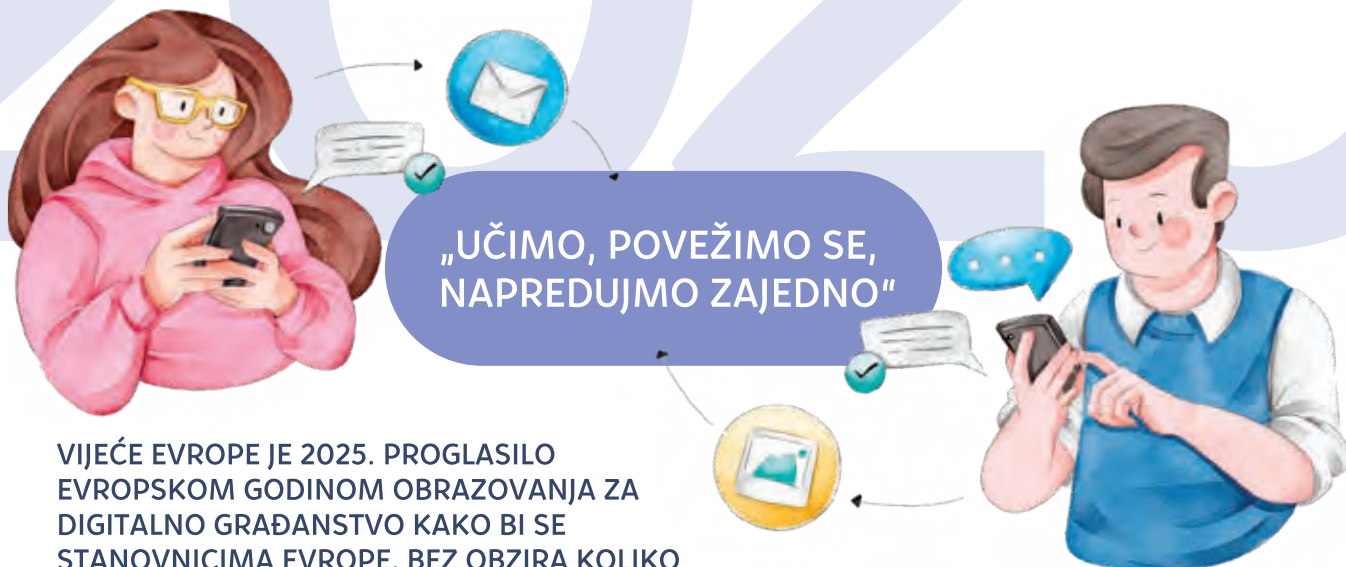
U DANSKOJ SE RODIO I OMILJENI DJEČIJI PISAC **HANS CHRISTIAN ANDERSEN** KOJI JE NAPISAO NEKE OD NAŠIH NAJDRAŽIH BAJKI; „MALA SIRENA“, „RUŽNO PAČE“, „SNJEŽNA KRALJICA“...

DANCI SU PONOSNI NA SVOJU **VIKINŠKU PROŠLOST**, ODNOSNO, SLAVNE RATNIKE KOJI SU OD 9. DO 11. STOLJEĆA NA BRODOVIMA KRSTARILI EUROPSKIM MORIMA, OD RUSIJE PA SVE DO ŠPANJOLSKE.

PREMA BROJNIM ISTRAŽIVANJIMA, DANCI SPADAJU MEĐU **NAJSRETNIJE LJUDE NA SVIJETU** IAKO, U PROSJEKU, U TOJ DRŽAVI SVAKI DRUGI DAN PADA KIŠA. DANCI OBOŽAVAJU DA VOZE BICIKLE, PLIVAJU I DA SLOBODNO VRIJEME PROVODE U PRIRODI.

EVROPSKA GODINA OBRAZOVANJA ZA DIGITALNO GRAĐANSTVO

VIJEĆE EVROPE JE 2025. PROGLASILO EVROPSKOM GODINOM OBRAZOVANJA ZA DIGITALNO GRAĐANSTVO KAKO BI SE STANOVNICIMA EVROPE, BEZ OBZIRA KOLIKO GODINA IMAJU, OMOGUĆILO ZNANJE I VJEŠTINE ZA BOLJE SNALAŽENJE U DIGITALNOM SVIJETU.

DO KRAJA OVE GODINE U SVIM DRŽAVAMA EVROPSKE UNIJE BIT ĆE ORGANIZOVANA PREDAVANJA I RADIONICE NA KOJIMA ĆE SVI KOJI KORISTE INTERNET IMATI PRILIKU DA SE UPOZNAJU S ALATIMA ZA LAKŠE UČENJE, KOMUNICIRANJE I IZRAŽAVANJE. EDUKOVAT ĆE SE I DA PREPOZNAJU I PRIJAVE LAŽNE VIJESTI, GOVOR MRŽNJE, DIGITALNO NASILJE I DRUGE RIZIKE.

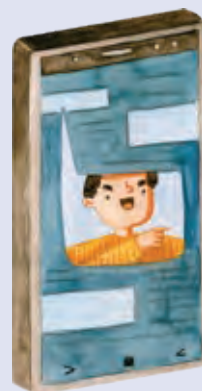
CILJ VIJEĆA EVROPE JE DA POBOLJŠAJU NAŠU KOMUNIKACIJU U DIGITALNOM PROSTORU, SAČUVAJU NAŠE ZDRAVLJE I SIGURNOST I DA NAS UPOZNAJU KAKO DA ZAŠTITIMO SVOJA I POŠTUJEMO TUĐA PRAVA.

U PROVOĐENJE OVE INICIJATIVE UKLJUČENI SU I UČENICI IZ BOSNE I HERCEGOVINE.

BUDI PAMETAN I NIKADA NEMOJ:

- JAVNO OBJAVLJIVATI ADRESU STANOVANJA ILI DRUGE LIČNE PODATKE
- KOMUNICIRATI S NEPOZNATIM LJUDIMA NA INTERNETU, ČAK I KADA SE ČINI DA SU TVOJI VRŠNJACI
- DOGOVARATI SUSRETE S NEZNANCIMA
- OTKRIVATI SVOJU LOZINKU
- VRIJEĐATI I PISATI NEPRIMJERENE KOMENTARE O DRUGIM LJUDIMA
- NARUČIVATI STVARI BEZ ODOBRENJA RODITELJA
- KRITI OD RODITELJA AKO TE NEKO VRIJEĐA, UZNEMIRAVA ILI TI ŠALJE PRIJETEĆE PORUKE.

BUDI KORISTAN I ODVOJI SLOBODNO VRIJEME

- DA POMOGNEŠ BAKI/NANI, DEDI, STARIJEM ROĐAKU ILI KOMŠIJI DA SE KONEKTUJU NA INTERNET MREŽU
- POKAŽI IM KAKO DA NAJLAKŠE KOMUNICIRAJU SA DRUGIM LJUDIMA
- IMAJ STRPLJENJA DA ODGOVORIŠ NA SVA NJIHOVA PITANJA.

PUTUJEMO EVROPOM I UČIMO ZASTAVE I ZANIMLJIVOSTI!

1. KOJA DRŽAVA NIJE ČLANICA
EVROPSKE UNIJE?

- a) ŠVEDSKA
- b) NORVEŠKA
- c) HRVATSKA

ZANIMLJIVOST

U OVOJ ZEMLJI IMA VIŠE FJORDOVA NEGO
LJUDI PO KVADRATNOM KILOMETRU!
OVA DRŽAVA JE DOM DIVLJIH SOBOVA.

OBOJI ZASTAVU TE ZEMLJE.

2. KOJE SU BOJE ZASTAVE NJEMAČKE?

- a)
- b)
- c)

ZANIMLJIVOST

BERLINSKI ZOOLOŠKI VRT
NAJVEĆI JE ZOO VRT NA SVIJETU.

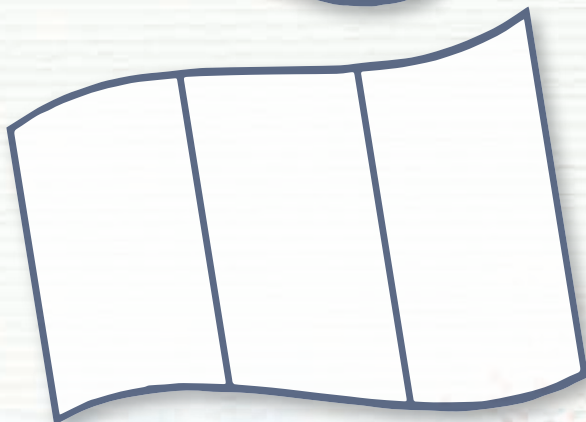

OBOJI ZASTAVU
TE ZEMLJE.

3. ISTE BOJE, DRUGAČIJI RASPORED!

ZANIMLJIVOST

BELGIJSKI VAFLE I ČOKOLADA POZNATI
SU DILJEM SVIJETA. JESTE LI ZNALI DA
POMFRIT ZAPRAVO POTIČE IZ BELGIJE,
A NE IZ FRANCUSKE? KRAJEM 17. VIJEKA,
STANOVNICI SU PRŽILI KROMPIR KAO
ZAMJENU ZA RIBU KADA JE RIJEKA BILA
ZALEĐENA. JELO JE STEKLO
POPULARNOST I NA KRAJU SE
PROŠIRILO DO FRANCUSKE, GDJE JE
POSTALO POZNATO KAO "FRITES".

OBOJI ZASTAVU BELGIJE.

4. KOJI GRAD JE POZNAT PO KANALIMA I GONDOLAMA?

- a) VENECIJA
- b) ATINA
- c) PRAG

ZADATAK: VENECIJA SE NALAZI U I _ A _ _ _ .
ZNAŠ LI KAKO IZGLEDA ZASTAVA TE DRŽAVE?
OBOJI JE U ZELENU, BIJELU I CRVENU BOJU.

ZANIMLJIVOST

ITALIJA IMA NAJVIŠE ZNAMENITOSTI NA LISTI ZAŠTIĆENE SVJETSKE BAŠTINE UNESCO-A.

5. KOLIKO ZVJEZDICA IMA ZASTAVA BOSNE I HERCEGOVINE?

- a) 6
- b) 9
- c) 12

ZANIMLJIVOST

SARAJEVO JE PRVI GRAD U EVROPI U KOJEM JE POČEO SAOBRAĆATI TRAMVAJ JOŠ DALEKE 1885. GODINE. U TO DOBA, TRAMVAJE SE VUKLI KONJI.

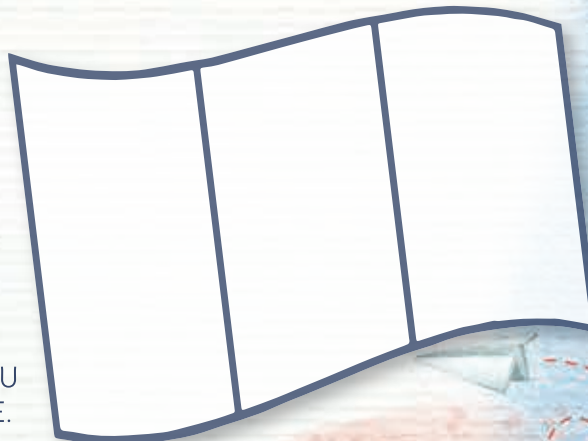

OBOJI ZASTAVU BOSNE I HERCEGOVINE.

6. KOJI OD OVIH SPOMENIKA SE NALAZI U PARIZU I TAKOĐE JE UNESCO LOKALITET?

- a) KOSI TORANJ
- b) AJFELOVA KULA
- c) KATEDRALA NOTRE-DAME

ZADATAK: PARIZ JE GLAVNI GRAD KOJE ZEMLJE?

OBOJI ZASTAVU FRANCUSKE.

ZANIMLJIVOST

POZNATI FRANCUSKI PRONALASCI SU BALON ZA LETENJE, PADOBRAN I PODMORNICA.

22. МАРТ СВЈЕТСКИ ДАН ВОДА

СВЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОБИЉЕЖАВАЈУ СВЈЕТСКИ ДАН ВОДА, 22. МАРТ, ОРГАНИЗОВАЊЕМ РАЗЛИЧИТИХ ДОГАЂАЈА И КАМПАЊА.

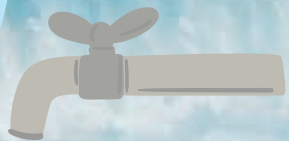
УЗ ОВЕ АКТИВНОСТИ УЧИМО КАКО ДА ЗАШТИТИМО ВОДЕ, ЈЕР ЗБОГ СВЕ ВИШЕ ЉУДИ, ФАБРИКА, ПОЉОПРИВРЕДЕ И ПРОМЈЕНА У ПРИРОДИ, ИЗВОРИ ЧИСТЕ ВОДЕ СУ УГРОЖЕНИ. ЈЕДНАКО ВАЖНО ЈЕ И ПРАВИЛНО УПРАВЉАЊЕ РИЈЕКАМА И ЈЕЗЕРИМА, КАКО БИСМО ИХ ЗАШТИТИЛИ ОД ЗАГАЂЕЊА.

ЕВРОПСКА УНИЈА ЈЕ УСВОЈИЛА ДИРЕКТИВУ О ВОДАМА КОЈА ПРОПИСУЈЕ ДА ЈЕ ВОДА НАШЕ ПРИРОДНО НАСЛИЈЕЂЕ, ДА МОРА БИТИ ДОСТУПНА СВИМ СТАНОВНИЦИМА И ДА ЈЕ ТРЕБА ЧУВАТИ И ЗАШТИТИ.

ОВЕ ГОДИНЕ ТЕМА СВЈЕТСКОГ ДАНА ВОДА ЈЕ ОЧУВАЊЕ ГЛЕЧЕРА, КОЈИ СЕ ЗБОГ ЗАГРИЈАВАЊА НАШЕ ПЛАНЕТЕ УБРЗАНО ТОПЕ, А КЉУЧНИ СУ ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЖИВОТА НА ЗЕМЉИ.

ПРОМЈЕНЕ У ТОКОВИМА ОТОПЉЕНЕ ВОДЕ МОГУ ИЗАЗВАТИ ПОСЉЕДИЦЕ ЗА МИЛИЈАРДЕ ЉУДИ ЈЕР ИЗАЗИВАЈУ ПОПЛАВЕ, СУШЕ, КЛИЗИШТА И ПОРАСТ НИВОА МОРА.

ЗНАШ ЛИ:

ДА СЕ **НАЈВЕЋА КОЛИЧИНА** СЛАТКЕ ВОДЕ НАЛАЗИ У **ГЛЕЧЕРИМА/ЛЕДЕЊАЦИМА?**

ДА ОД СВЕУКУПНЕ КОЛИЧИНЕ ВОДЕ НА ПЛАНЕТИ ЗЕМЉИ, ПРЕКО **97 ОДСТО** ЧИНИ **СЛАНА ВОДА?**

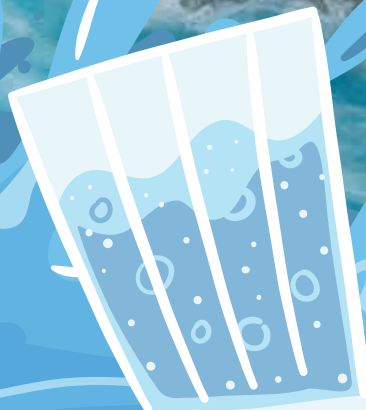
ДА ПРЕКО **2 МИЛИЈАРДЕ ЉУДИ** У СВИЈЕТУ, ПРЕМА ПРОЦЈЕНАМА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА, **НЕМА ПРИСТУП БЕЗБЈЕДНОЈ ВОДИ?**

ДА **БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА** ИМА ВИШЕ ОД **260 РИЈЕКА?**

ДА ЈЕ **БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА** ВОДОМ **НАЈБОГАТИЈА** ДРЖАВА У ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ?

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE SU PROSTORI KOJI SE NALAZE POD POSEBNOM ZAŠTITOM DRŽAVE, KAKO BI SE SAČUVALA NJIHOVA BIOLOŠKA RAZNOLIKOST OD RAZLIČITIH UTICAJA, PROPADANJA ILI IZUMIRANJA UGROŽENIH BILJNIH I ŽIVOTINJSKIH VRSTA.

BOSNA I HERCEGOVINA PRIPADA GRUPI ZEMALJA KOJE IMAJU BOGATU FLORU I FAUNU, A PROCJENJUJE SE DA SE OKO 30 POSTO ENDEMIČNE FLORE NA BALKANU, ODNOSNO OKO 1.800 VRSTA, NALAZI NA PODRUČJU BOSNE I HERCEGOVINE.

NAJVEĆU MREŽU ZAŠTIĆENIH PODRUČJA NA SVIJETU IMA EVROPA, A MREŽU „NATURA“ ČINI VIŠE OD 27.000 PRIRODNIH PODRUČJA KOJI SU ZAŠTIĆENI PROPISIMA EVROPSKE UNIJE.

DAN MREŽE „NATURA 2000“ OBILJEŽAVA SE 21. MAJA, KAKO BI SE STANOVNICI EVROPE UPOZNALI KOJE SE MJERE PREDUZIMAJU DA NAJVRJEDNIJA I NAJUGROŽENIJA STANIŠTA BILJNIH I ŽIVOTINJSKIH VRSTA OSTANU SAČUVANA.

NEKA OD ZAŠTIĆENIH PODRUČJA U BOSNI I HERCEGOVINI SU:

STROGI REZERVATI PRIRODE:

PRAŠUMA JANJ
I PRAŠUMA LOM.

NACIONALNI PARKOVI:

SUTJESKA,
KOZARA,
UNA
I DRINA.

PARKOVI PRIRODE:

BLIDINJE,
HUTOVO BLATO,
BIJAMBARE,
TREBEVIĆ,
KONJUH,
CICELJ...

PEĆINE:

ORLOVAČA,
LJUBAČEVO,
RASTUŠA,
ĐATLO,
VAGANSKA,
PAVLOVA,
GIRSKA PEĆINA...

BOSNA I HERCEGOVINA
JE DRŽAVA KOJA SE
MOŽE POHVALITI
PRIRODNIM
LJEPOTAMA, A NA
LISTI ZAŠTIĆENIH
NALAZI SE PREKO 40
LOKACIJA KOJE
VRIJEDI POSJETITI.

ZNAKOVNI JEZIK

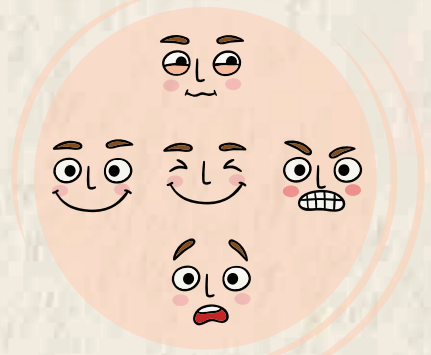
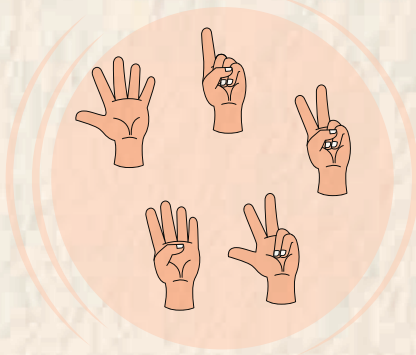
– VAŽAN JEZIK KOJI SVI MOŽEMO NAUČITI

JESTE LI IKADA ČULI ZA ZNAKOVNI JEZIK?
TO JE POSEBAN JEZIK NA KOJEM KOMUNICIRAMO

RUKAMA,

POKRETIMA,

IZRAZIMA LICA!

ZNAKOVNI JEZIK KORISTE OSOBE KOJE NE ČUJU DOBRO ILI UOPĆE NE ČUJU. ZAHVALJUJUĆI OVOM JEZIKU, I ONE MOGU DA RAZGOVARAJU, **IZRAZE OSJEĆANJA I UČE BAŠ KAO I SVI OSTALI**. IZRAZ LICA JE JAKO VAŽAN!

U ZNAKOVNOM JEZIKU IZRAZI LICA I POGLED POMAŽU DA BOLJE RAZUMIJEMO OSJEĆAJE I ZNAČENJE REČENICA.

ZAŠTO JE ZNAKOVNI JEZIK VAŽAN?

ZAMISLITE DA STE U ŠKOLI, A NIKO NE RAZUMIJE ŠTA ŽELITE REĆI. TAKO SE ČESTO OSJEĆAJU DJECA KOJA NE ČUJU – **AKO NIKO NE ZNA ZNAKOVNI JEZIK, TEŠKO IM JE DA SE UKLJUČE U IGRU, NASTAVU ILI DRUŽENJE**.

ALI KADA I DRUGI NAUČE BAREM NEKOLIKO ZNAKOVA, SVE SE MIJENJA! **SVI SE OSJEĆAJU PRIHVAĆENO I RAVNOPRAVNO**.

TO SE ZOVE **INKLUZIJA** – KADA SVI IMAJU PRILIKU DA UČESTVUJU, BEZ OBZIRA NA RAZLIKE.

VOLIM TE

HVALA TI

DA

NE

MOLIM TE

ZNAK PO ZNAK – I TI MOŽEŠ NAUČITI! NAUČITI ZNAKOVNI JEZIK MOŽE BITI ZABAVNO!

MOŽETE POČETI SA **RIJEČIMA POPUT "HVALA", "MOLIM", "PRIJATELJ" ILI "VOLIM TE"**. POSTOJE I PJESME KOJE SE PJEVAJU I ISTOVREMENO IZVODE ZNAKOVIMA. TO JE SJAJAN NAČIN DA SVI UČIMO ZAJEDNO I POKAŽEMO DA NAM JE STALO DO DRUGIH.

ZNAKOVNI JEZIK NAS UČI KAKO DA BUDEMO PAŽLJIVIJI,
STRPLJIVIJI I BOLJI PRIJATELJI.

POSTOJI VIŠE OD 300 ZNAKOVNIH JEZIKA U SVIJETU

SVAKA ZEMLJA (ILI REGIJA) IMA SVOJ ZNAKOVNI JEZIK, A ONI SE MOGU ZNAČAJNO RAZLIKOVATI.

DJECA MOGU NAUČITI ZNAKOVNI JEZIK KAO SVOJ PRVI JEZIK. BEBE U DOBI OD 9 MJESECI MOGU VEĆ USPJEŠNO KORISTITI ZNAKOVNI JEZIK.

POSTOJE ZNAKOVI ZA EMOCIJE, SPORTOVE, PA ČAK I SUPERJUNAKE! DJECA KOJA KORISTE ZNAKOVNI JEZIK IMAJU ZNAKOVE ZA RIJEČI KAO ŠTO SU "BATMAN", "NOGOMET", "SRETAN", "GLADAN", "ŠKOLA" I MNOGE DRUGE.

ZNAKOVNI JEZIK NIJE PANTOMIMA!

IAKO SE KORISTI TIJELO I RUKE, ZNAKOVNI JEZIK IMA SVOJA PRAVILA I GRAMATIKU, BAŠ KAO I BILO KOJI DRUGI JEZIK. ZNAKOVNI JEZIK SE NE PREVODI NEGO TUMAČI.

OD 2018. GODINE,

23. SEPTEMBAR

SE OBILJEŽAVA KAO
SVJETSKI DAN ZNAKOVNIH JEZIKA.

ПРЕДСТАВЉАМО ПОБЈЕДНИКЕ

КАО И ПРЕТХОДНИХ ГОДИНА, ОВЕ СТРАНИЦЕ „ЕУ ПАЛЧИЋА“ РЕЗЕРВИСАНЕ СУ ЗА ИЗЛОЖБУ РАДОВА НАШИХ НАЈБОЉИХ УМЈЕТНИЦА И УМЈЕТНИКА. БИЛО НАМ ЈЕ ЗАДОВОЉСТВО ГЛЕДАТИ ЦРТЕЖЕ ВАШИХ КУЋНИХ ЉУБИМАЦА, КОЈИ СУ НАС УВЈЕРИЛИ ДА НАШИ ЧИТАОЦИ ВОЛЕ ЖИВОТИЊЕ. НА КРАЈУ СМО, ИПАК, У ЈАКОЈ КОНКУРЕНЦИЈИ МОРАЛИ ОДАБРАТИ ПЕТ НАЈБОЉИХ РАДОВА.

АУТОРКЕ И АУТОРИ
ПОБЈЕДНИЧКИХ РАДОВА
У 15. БРОЈУ „ЕУ ПАЛЧИЋА“ СУ:

ИМАН М. ИЗ САРАЈЕВА
КАРЛА А. ИЗ БИХАЋА
АМИНА Ш. ИЗ САРАЈЕВА
ЛАРА Т. ИЗ БИХАЋА
НЕЈЛА Б. ИЗ БИХАЋА

ЗАХВАЉУЈЕМО СЕ
СВИМ УМЈЕТНИЦАМА И УМЈЕТНИЦИМА
КОЈИ СУ ПОСЛАЛИ ЦРТЕЖЕ И
ЧЕСТИТАМО ПОБЈЕДНИЦАМА.

ЛАРА Т.

НЕЈЛА Б.

АМИНА Ш.

КАРЛА А.

ИМАН М.

EUROPSKI BROJ ZA HITNE SLUČAJEVE

U SVIM DRŽAVAMA EUROPSKE UNIJE POSTOJI JEDINSTVENI TELEFONSKI BROJ ZA HITNE SLUČAJEVE 112, KOJI MOŽETE POZVATI BESPLATNO.

NA OVAJ BROJ MOŽETE DOBITI HITNU SLUŽBU, POLICIJU ILI VATROGASCE U BILO KOJOJ DRŽAVI EUROPSKE UNIJE, A OPERATER KOJI VAM SE JAVI ĆE HITNIM SLUŽBAMA PROSLIJEDITI INFORMACIJE O LOKACIJI NA KOJOJ SE NALAZITE.

EUROPSKI BROJ ZA HITNE SLUČAJEVE UVEDEN JE 1991. GODINE, A U MEĐUVREMENU JE DOBIO I SVOJ DAN - 11. VELJAČE, KOJI SE OBILJEŽAVA KAO EUROPSKI DAN 112, KAKO BI SE ŠTO VIŠE GRAĐANA EUROPSKE UNIJE INFORMIRALO O VAŽNOSTI POSTOJANJA JEDINSTVENOG TELEFONSKOG BROJA.

PORED OVOG BROJA, U SVIM DRŽAVAMA EUROPSKE UNIJE POSTOJI I POZIVNI CENTAR ZA NESTALU DJECU, KOJI SE MOŽE DOBITI NA BROJ 116 000.

DRAGE PALČICE, DRAGI PALČIĆI

AKO STE PAŽLJIVO PROČITALI OVAJ BROJ PALČIĆA,
ZAPAMTILI STE PODATAK DA U BOSNI I
HERCEGOVINI IMA PREKO 260 RIJEKA.

**VAŠ ZADATAK JE DA NACRTATE RIJEKU,
RJEČICU ILI JEZERO
I DA NAM POŠALJETE CRTEŽ.**

VAŠE RADOVE ŠALJITE NA ADRESU:
DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
ĐOKE MAZALIĆA 5
71000 SARAJEVO
SA NAZNAKOM „ZA PALČIĆ“

NE ZABORAVITE

NAPISATI SVOJE IME I PREZIME, KOLIKO IMATE
GODINA, NAZIV ŠKOLE I ADRESU STANOVANJA.

**PET NAJBOLJIH UMJETNICA I
UMJETNIKA I OVE GODINE
NAGRAĐUJEMO POKLON PAKETIMA
IZNENAĐENJA.**

CRTEŽE MOŽETE SLATI DO 31.1. 2026. GODINE.
IMENA POBJEDNIKA I NJIHOVE RADOVE ĆEMO
OBJAVITI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA DIREKCIJE ZA
EVROPSKE INTEGRACIJE I U NAREDNOM BROJU
„EU PALČIĆA“.

**EMBRACE
DIVERSITY**

